

Co-funded by
the European Union

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Universitatea Babeș-Bolyai
FACULTATEA DE
STUDII EUROPENE

Aspecte culturale ale negocierilor climatice – managementul diversității

Curs 9

Prof.univ.dr. Melania-Gabriela Ciot

Professor Jean Monnet

Chair Green Deal and European Negotiations

Co-funded by
the European Union

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Universitatea Babeș-Bolyai
FACULTATEA DE
STUDII EUROPENE

Co-funded by
the European Union

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY

Universitatea Babeș-Bolyai
FACULTATEA DE
STUDII EUROPENE

GREEN DEAL AND EUROPEAN NEGOTIATIONS GREDEEN

JEAN MONNET CHAIR

Professor Dr. Melania-Gabriela Ciot

PROJECT ID: 101126710-GREDEEN-ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH

1 October 2023 - 30 September 2026

CONTACT US

projectgreden@gmail.com

Co-funded by
the European Union

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY

Universitatea Babeș-Bolyai
FACULTATEA DE
STUDII EUROPENE

Jean Monnet Chair - Green Deal and European Negotiations

18 aprecieri • 33 urmăritori

Jean Monnet Chair Project
Professor Dr. Melania-Gabriela Ciot
Co-funded by the European Union

Mesaj Îți place ...

Postări Despre Fotografii Menționări

Detalii

i **Pagină** · Site web educațional

★ **Neevaluat(ă)** (0 recenzii)

... Vezi secțiunea Despre a lui Jean

Cuprins:

1.Introducere

2.Standardele Internaționale Relevante

3.Impactul Negativ al Schimbărilor Climatice asupra Culturii, Patrimoniului Cultural și Drepturilor Culturale

4.Potențialul Pozitiv al Culturii, Patrimoniului Cultural și Drepturilor Culturale în Îmbunătățirea Răspunsurilor la Schimbările Climatice

5.Apărătorii Drepturilor Culturale și Schimbările Climatice. Impact, Negare și Dreptul la Știință

13/05/2024

1. Introducere

- Introducere în Dinamica Culturală și Schimbările Climatice
- Îmbinarea Culturii, Drepturilor Omului și Acțiunii Climatice

Introducere în Dinamica Culturală și Schimbările Climatice

Modelele culturale sunt dinamice, modelate de oamenii care participă la evoluția lor.

- Provocări:** Schimbările semnificative ale mediului perturbă practicile culturale tradiționale, de la metodele de subsistență la activitățile recreative.

- Reziliența Culturală:** În ciuda acestor perturbări, cultura joacă un rol vital în adaptarea și atenuarea schimbărilor climatice prin cunoștințe tradiționale și răspunsuri locale.

Îmbinarea Culturii, Drepturilor Omului și Acțiunii Climatice

- Cultura și ecosistemele sunt întrepătrunse și se influențează reciproc.
- Cultura este puternic influențată de ecosisteme, iar schimbările în ecosisteme pot avea un impact semnificativ asupra identității culturale și stabilității sociale." (Millennium Ecosystem Assessment, 2005, p. 457)

- Recunoașterea importanței culturii în dezvoltarea durabilă implică recunoașterea conexiunilor profunde dintre cultură și mediu. (UCLG- United Cities and Local Governments, 2015, p. 24).
- Activitățile umane modelează ecosistemele, subliniind necesitatea integrării cunoștințelor tradiționale în proiectele de dezvoltare pentru a promova gândirea ecologică și valorile durabile. (UCLG- United Cities and Local Governments, 2015)

2. Standardele Internaționale Relevante

9

- a. Standarde privind drepturile culturale
- b. Standardele Dreptului Mediului
- c. Standarde care abordează intersecțiile dintre climă și cultură (ex: Pocantico call to action)
- d. Activitatea desfășurată de organizațiile relevante din cadrul Națiunilor Unite pentru drepturile omului.
- e. Activitatea desfășurată de organizațiile regionale relevante pentru drepturile omului.
- f. Activitatea desfășurată de organizațiile relevante.

Co-funded by
the European Union

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Universitatea Babeș-Bolyai
FACULTATEA DE
STUDII EUROPENE

a. Standarde privind drepturile culturale

Convenția privind Patrimoniul Mondial din 1972

- Act internațional
- Aceasta recunoaște că patrimoniul cultural și natural este tot mai amenințat de distrugere din cauza evoluției vieții sociale și economice, și că protejarea acestuia la nivel național este adesea incompletă din lipsă de resurse. Prin adoptarea acestei convenții, comunitatea internațională își asumă responsabilitatea de a proteja patrimoniul de valoare universală excepțională.

b. Standardele dreptului mediului

- **Declarația de la Stockholm**

A stabilit principii comune directoare pentru conservarea și îmbunătățirea mediului uman.

Principiul 1 subliniază că "Omul are dreptul fundamental la libertate, egalitate și condiții adecvate de viață, într-un mediu de o calitate care permite o viață demnă și bunăstare, și el poartă o responsabilitate solemnă de a proteja și îmbunătăți mediul pentru generațiile prezente și viitoare." Guvernele au proclamat, de asemenea, în Declarația de la Stockholm, că "[p]rotecția și îmbunătățirea mediului uman este o problemă majoră care afectează bunăstarea popoarelor."

Co-funded by
the European Union

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÁT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Universitatea Babeș-Bolyai
FACULTATEA DE
STUDII EUROPENE

- **Convenția Cadru a Națiunilor Unite privind Schimbările Climatice (UNFCCC)**

Stabilește obiectivul "stabilizării concentrațiilor de gaze cu efect de seră în atmosferă la un nivel care să prevină o interferență antropogenă periculoasă cu sistemul climatic" într-un interval de timp suficient pentru ca ecosistemele să se adapteze, să mențină producția alimentară și să susțină dezvoltarea durabilă. În cadrul UNFCCC, statele au "responsabilități comune, dar diferențiate" de a reduce emisiile prin gestionarea acestora și de a lua în considerare schimbările climatice în politicile naționale, precum și de a aplica principiul precauției. Statele se angajează, de asemenea, să coopereze în adaptarea la schimbările climatice.

Co-funded by
the European Union

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Universitatea Babeş-Bolyai
FACULTATEA DE
STUDII EUROPENE

- Acordul de la Paris
- Schimbările climatice sunt o preocupare comună a omenirii.
- Acțiunile de combatere a schimbărilor climatice trebuie să respecte drepturile omului, dreptul la sănătate, drepturile popoarelor indigene și alte drepturi relevante.
- Importanța conservării și îmbunătățirii ecosistemelor este recunoscută.
- Participarea publică este esențială în abordarea schimbărilor climatice.

Fragmente din Articolul 7 [Adaptare]:

- Adaptarea este o provocare globală cu dimensiuni locale, naționale și internaționale.
- Acțiunile de adaptare ar trebui să fie conduse de țară și să fie bazate pe cele mai bune științe disponibile.
- Sprijinul internațional pentru eforturile de adaptare este esențial.

Fragmente din Articolul 8 [Mitigare]:

- Cooperarea și facilitarea sunt esențiale pentru a îmbunătăți înțelegerea și sprijinul în combaterea schimbărilor climatice.
- Reziliența comunităților și a ecosistemelor este o prioritate.

[Imagine: Grafic cu temperaturile globale în creștere în ultimele decenii]

Co-funded by
the European Union

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Universitatea Babeș-Bolyai
FACULTATEA DE
STUDII EUROPENE

- **Cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre pentru perioada 2015-2030**

Cadru Sendai are patru priorități, care se traduc în obligații ale statelor: (1) înțelegerea riscului de dezastre, (2) consolidarea guvernării pentru reducerea riscului de dezastre, (3) investiții în reducerea riscului de dezastre pentru reziliență și (4) îmbunătățirea pregătirii pentru dezastre pentru un răspuns eficient și pentru a "Reconstrui Mai Bine" în procesul de recuperare, reabilitare și reconstrucție. În mod specific, 4(n) solicită statelor să consolideze utilizarea și gestionarea durabilă a ecosistemelor și să implementeze abordări integrate de gestionare a mediului și resurselor naturale care includ reducerea riscului de dezastre. (Cadru Sendai pentru Reducerea Riscului de Dezastre 2015-2030)

- **Convenția privind Diversitatea Biologică**

Obiectivele CBD:

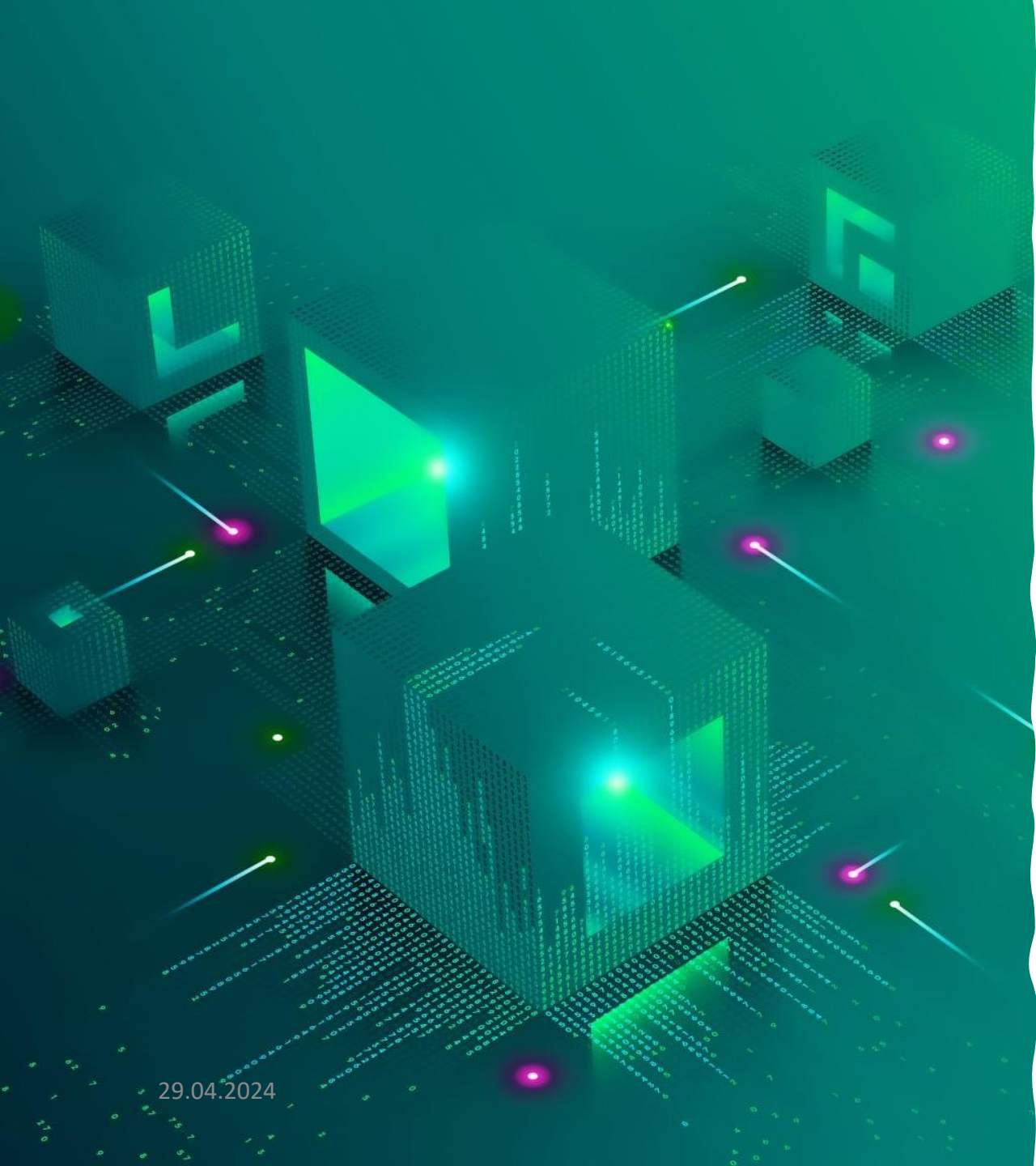
- Conservarea diversității biologice
- Utilizarea durabilă a componentelor sale
- Distribuirea echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea resurselor genetice

Abordarea Ecosistemului:

- Biodiversitatea nu se limitează la protecția speciilor individuale
- Accentul pe conservarea și utilizarea durabilă a întregului ecosistem

Țintele de Biodiversitate Aichi:

- Îndrumări cruciale pentru reducerea și adaptarea la schimbările climatice
- Ținta 14: Restaurarea și protejarea ecosistemelor până în 2020, pentru a contribui la sănătate, mijloace de trai și bunăstare, luând în considerare nevoile diferitelor grupuri sociale

- O abordare mai eficientă pentru analiza puterii în contextul politicilor climatice este cea bazată pe capacitate.
- **actorii care dețin capacitatea de a reduce emisiile pe teritoriul propriu, de a finanța măsuri de adaptare și de a oferi compensații grupurilor defavorizate în cadrul tranzițiilor economice sunt considerați jucători influenți în arena politicii globale.**

c. Standarde care abordează intersecțiile dintre climă și cultură (ex: Pocantico call to action)

- „The Pocantico call to action” reprezintă un angajament global ferm din partea organizațiilor și personalităților preocupate de abordarea legăturilor urgente dintre schimbările climatice și conservarea patrimoniului cultural.
- Recunoscând patrimoniul cultural ca un drept uman vital, aflat sub amenințarea schimbărilor climatice, această declarație cheamă la un efort colaborativ global.
- Își propune să împuternicească comunitățile, să integreze perspectivele culturale în politicile climatice, să sporească reziliența prin partajarea cunoștințelor și resurselor și să angajeze activ publicul în protejarea moștenirii culturale în contextul provocărilor de mediu.

d. Activitatea desfășurată de organizațiile relevante din cadrul Națiunilor Unite pentru drepturile omului. Recunoscând natura interconectată a protecției mediului și a drepturilor omului, organismele ONU subliniază rolul indispensabil al ecosistemelor în furnizarea serviciilor esențiale și evidențiază impactul activităților umane asupra mediului. Aceasta subliniază necesitatea practicilor de dezvoltare durabilă care respectă atât drepturile omului, cât și integritatea mediului.

e. Activitatea desfășurată de organizațiile regionale relevante pentru drepturile omului. Eforturile regionale, ghidate de Convenția Patrimoniului Mondial UNESCO, se concentrează pe protecția patrimoniului cultural și natural în fața amenințărilor climatice. Eforturile sunt alinate cu obiectivele mai largi de dezvoltare durabilă și subliniază conservarea resurselor naturale – aspect crucial pentru progres durabil.

f. Activitatea desfășurată de organizațiile relevante. Acest cadru include o gamă variată de convenții și recomandări internaționale destinate protejării patrimoniului cultural și natural. Aceste standarde subliniază importanța conservării proprietății culturale și promovarea diversității, în special în fața schimbărilor climatice și a altor amenințări.

Exemplu: Declarația Universală a Drepturilor Omului, Pactul Internațional privind Drepturile Economice, Sociale și Culturale (1966), Convenția Patrimoniului Mondial, Convenția privind Protecția Patrimoniului Cultural Subacvatic, Convenția pentru Păstrarea Patrimoniului Cultural Imaterial (2003), Convenția privind Protecția și Promovarea Diversității Expresiilor Culturale.

3. Impactul Negativ al Schimbărilor Climatiche asupra Culturii, Patrimoniului Cultural și Drepturilor Culturale

- a) Impactul asupra practicilor culturale
- b) Impactul asupra siturilor de patrimoniu cultural: Distrugerea sau degradarea siturilor
- c) Impactul asupra diversității culturale, drepturilor/diversității lingvistice

- Impactul asupra practicilor culturale

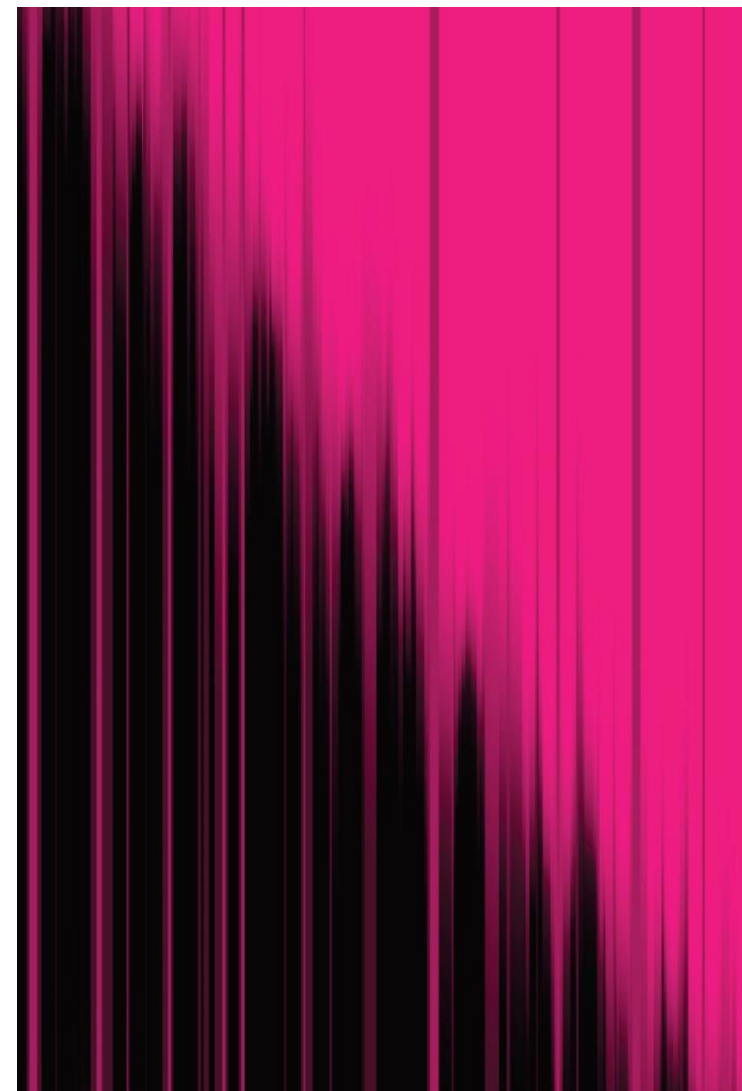
•**Perturbarea Vieții Culturale:** Schimbările climatice afectează stabilitatea comunităților indigene, cu impact semnificativ asupra practicilor lor culturale.

De exemplu, popoarele indigene, care locuiesc în ecosisteme fragile, se confruntă cu amenințări la adresa culturii, mediului și mijloacelor de subsistență din cauza schimbărilor climatice.

•**Pierderea Stabilității, a resurselor (construite, naturale: spații publice, specii native).**

•**Strămutare** - Pentru comunitățile indigene, schimbările climatice amenință identitatea culturală, modificându-le mediile și modurile de viață. Culturile indigene sunt profund conectate la peisajele lor, formând relații reciproce cu fauna și ecosistemele locale (Anderson 2005, Whyte 2013, Wildcat 2009).

Este foarte probabil ca multe comunități tribale de coastă să fie nevoite să se mute din cauza eroziunii costiere, creșterii nivelului mării, topirii permafrostului sau a evenimentelor meteorologice extreme (Bennett et al. 2014a).

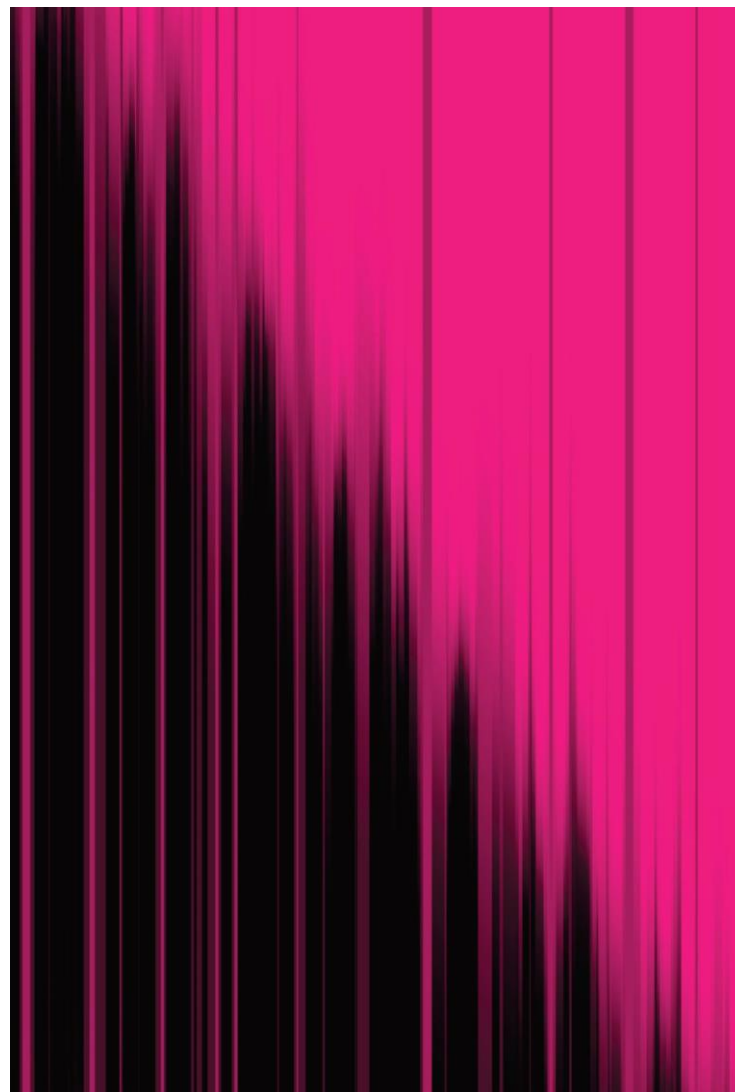

- Impactul asupra siturilor de patrimoniu cultural: Distrugerea sau degradarea siturilor

Distrugerea sau Degradarea Siturilor: Creșterea nivelului mărilor, temperaturile oceanelor în creștere și acidificarea amenință atât siturile de patrimoniu natural, cât și pe cele construite.

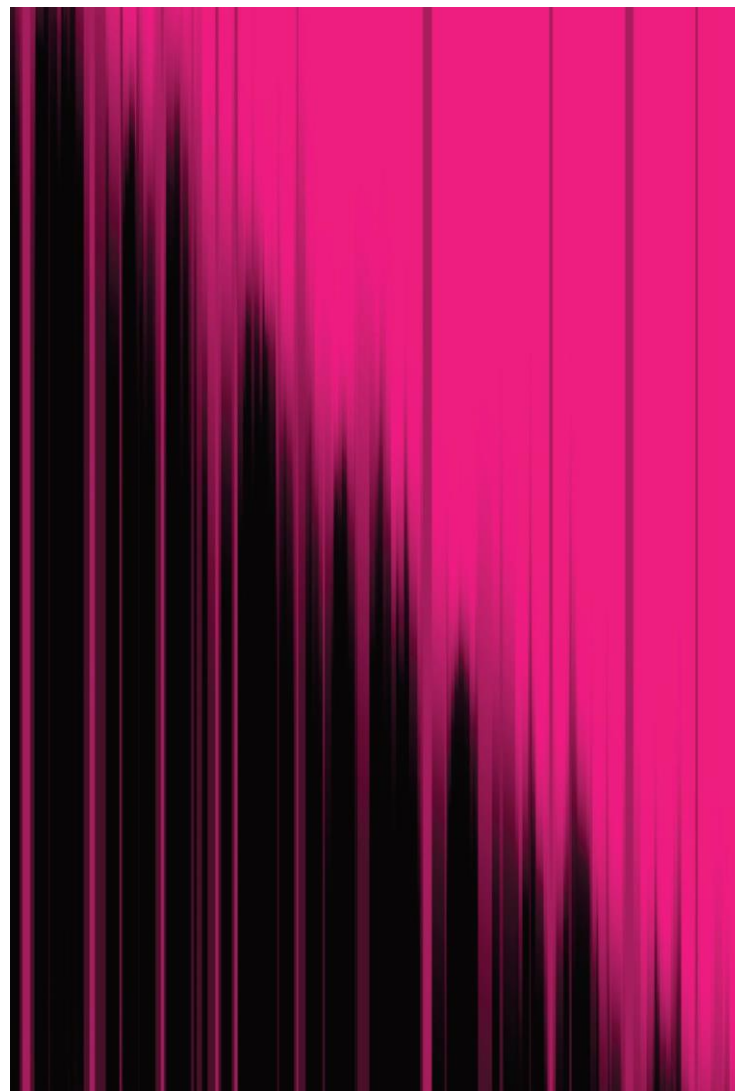
De exemplu, topirea ghețarilor și acidificarea oceanelor prezintă riscuri pentru biodiversitatea marină, afectând recifele de corali și conducând la extincții potențiale.

Existență Periclitată: Situri importante se confruntă cu amenințări din partea dezastrelor naturale exacerbate de schimbările climatice, cum ar fi inundațiile provocate de ruperile barajelor glaciale, care au îngropat istoric resturi arheologice semnificative – în cazul sitului arheologic „Chavín” din Peru.

- Impactul asupra diversității culturale, drepturilor/diversității lingvistice

Statele insulare în curs de dezvoltare, precum Papua Noua Guinee și Vanuatu, prezintă o diversitate lingvistică remarcabilă, cu peste 850 de limbi indigene, dintre care cel puțin 98 sunt vulnerabile sau pe cale de dispariție, fiind subliniate provocările majore în conservarea patrimoniului cultural. (Kee, 2011, pp. 264-265)

4. Potențialul Pozitiv al Culturii, Patrimoniului Cultural și Drepturilor Culturale în Îmbunătățirea Răspunsurilor la Schimbările Climatice

Arta și cultura în Strategiile Climatice

•**Îmbunătățirea Scenariilor Climatice:** Artele și cultura oferă perspective unice asupra scenariilor de schimbări climatice, permițând planificarea unui viitor mai inclusiv și mai imaginativ. Ajută la extinderea abordării științifice tradiționale prin incorporarea perspectivelor culturale, ceea ce îmbogățește dezvoltarea scenariilor și strategiile de adaptare (Tyszczuk & Smith, 2018).

Cultura și artele încurajează transformările sociale necesare pentru a atinge obiectivele de limitare a emisiilor de carbon. Ele joacă un rol crucial în reimaginarea căilor de adaptare și integrarea diversității culturale în acțiunile climatice (IPCC, 2014; Tyszczuk & Smith, 2018).

Rolul Patrimoniului Cultural în Reziliența la Schimbările Climatice

Recunoscut de Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și Acordul de la Paris, patrimoniul cultural este crucial pentru promovarea durabilității și îmbunătățirea rezilienței.

Esențial pentru realizarea obiectivelor de reducere a emisiilor de carbon stabilite prin integrarea normelor și valorilor culturale în strategiile climatice.

Siturile și patrimonial cultural ca și laboratoare pentru promovarea și partajarea acțiunilor eficiente împotriva schimbărilor climatice, ilustrându-și rolul în eforturile globale și comunitare de rezistență.

"O economie verde ar trebui să se concentreze pe bunăstarea tuturor oamenilor de-a lungul generațiilor prezente și viitoare." - OHCHR, UNEP, 2012

Angajamente (New Urban Agenda, 2017):

- Dezvoltare centrată pe oameni
 - Protecția planetei
 - Împuternicire și drepturi
 - Conservarea culturală
 - Economii urbane durabile
-

5. Apărătorii Drepturilor Culturale și Schimbările Climatice. Impact, Negare și Dreptul la Știință

Co-funded by
the European Union

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÁT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Universitatea Babeș-Bolyai
FACULTATEA DE
STUDII EUROPENE

Există o intersecție critică între apărătorii mediului și apărătorii drepturilor culturale.
(Massey, 2020)

În registrul actual, accentual cade în principal pe reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, lăsând anumite aspecte ale patrimoniului cultural la marginea dezbaterii și a politicii.
(Massey, 2020)

Raportul Societății Civile privind Schimbările Climatice și Drepturile Grupurilor Vulnerabile din Americi recunoaște impactul schimbărilor climatice asupra unei game largi de drepturi umane, inclusiv drepturile culturale. Raportul subliniază nevoia unui cadru holistic de drepturi umane pentru a aborda schimbările climatice și evidențiază anumite drepturi vulnerabile la degradarea mediului, inclusiv dreptul de a participa la viața culturală. De asemenea, raportul evidențiază o inițiativă a comunităților indigene din Amazon pentru promovarea guvernării/administrării bio-regionale și indigene a regiunii Amazonului.

Dreptul la știință este esențial pentru avansarea tuturor drepturilor umane și protejarea mediului. Este crucial ca educația să fie o prioritate, pentru că cunoașterea permite oamenilor și comunităților să-și exercite atenția pentru a proteja mediul înconjurător. Societățile trebuie să asigure acces echitabil la tehnologii sustenabile prin cooperare internațională și partajare a cunoștințelor științifice. (Volker, 2023)

Co-funded by
the European Union

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Universitatea Babeș-Bolyai
FACULTATEA DE
STUDII EUROPENE

Surse bibliografice

- ICOMOS Climate Change and Cultural Heritage Working Group. (2019). *The Future of Our Pasts: Engaging Cultural Heritage in Climate Action*. Paris: ICOMOS.
- IPCC. (2014). *Climate Change 2014: Synthesis Report. Summary for Policymakers. Contribution of Working Groups I, II and III to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*. (R. P. Core Writing Team, Ed.) Geneva, Switzerland: IPCC.
- Massey, J.M., Climate Change, Culture and Cultural Rights, 2020, https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/CulturalRights/Call_ClimateChange/JMassey.pdf
- Millennium Ecosystem Assessment. (2005). Cultural and Amenity Services. In *Ecosystems and Human Well-being: Current State and Trends*.
- Türk, Volker. "A personal take on science and society: World view - Protect the 'right to science' for people and the planet." *Nature*, vol. 623, 2 November 2023, p. 9.
- UCLG- United Cities and Local Governments. (2015). Culture Summit of UCLG. *Culture 21: Actions- Commitments on the role of culture in sustainable cities*. Bilbao.